

ABSTRAKT: VÝSLEDKY EVALUAČNÍ PŘÍPADOVÉ STUDIE

Oblast podpory OP LZZ: 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb PROJEKT: ŠKOLENÍ PRACOVNÍKŮ V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH V ORGANIZACI DOTYK II

Příjemce: DOTYK II, o.p.s.
Výše dotace: 756 510 Kč

Místo: Brno
Termín realizace: 1. 10. 2013 – 31. 7. 2014

CÍL PROJEKTU

Cílem projektu je doplnění kvalifikace zaměstnanců v organizaci DOTYK II, kteří působí na pozicích pracovníků v sociálních službách. Smysl projektu spočívá v poskytování sociální služby klientům s duševním onemocněním pracovníky v sociálních službách, kteří sami trpí duševním onemocněním (ve stabilizovaném stavu).

Jako cílová skupina projektu byli tedy definováni zaměstnanci organizace (samí OZP se schizofrenním onemocněním, kteří jsou většinou v invalidním důchodu III. stupně). Skupinou, na kterou aktivity projektu sekundárně cílí, jsou pacienti se schizofrenním onemocněním, kterým se díky projektu dostává kvalifikované péče formou sociální rehabilitace¹.

Podmínkou výkonu činnosti pracovníka v sociálních službách je mj. odborná způsobilost podle zákona o službách¹. Jelikož je nutné tuto podmínku splnit až do 18 měsíců po nástupu do zaměstnání, byly již osoby s duševním onemocněním zaměstnány na pozici pracovníků v sociálních službách určitou dobu před samotnou realizací projektu².

CO SE V PROJEKTU ODEHRÁLO?

Dosažení výše uvedeného cíle projektu bylo docíleno realizací následujících aktivit:

- Rekvalifikace – získání kvalifikace pro práci na pozici pracovníka v sociálních službách a zaměstnání na této pozici.
- Kurzy zaměřené na osobní rozvoj – školení, která pomáhají zaměstnancům vytrvat ve

vzdělávání i v zaměstnání i přes obtíže jejich nemoci.

- Skupinová a individuální podpora – podpora zaměstnancům při výkonu povolání (eliminace rizik, zvládnutí náročného vzdělávání, řešení otázek a nestandardních situací v zaměstnání).

V rámci projektu bylo proškoleny 16 zaměstnanců, kteří tak mohou poskytovat sociální služby kvalifikovaněji. Účastníci jsou zaměstnání na pozicích, které respektují jejich zdravotní stav. Tempo v zaměstnání a pracovní náplň jsou uzpůsobeny specifickým potřebám této cílové skupiny.

Z projektových aktivit si účastníci velmi pochvalovali realizovaná školení, jejichž obsah je specificky připravován na výkon povolání. „Jsem rád, že jsem se naučil nové věci, z přednášek jsem si odnesl hodně pro svoji práci, ale také pro svůj vlastní život“, popisuje jeden z účastníků. Společně s příjemcem se účastníci shodují na důležitosti individuálních a skupinových konzultací, které jim „dávají zpětnou vazbu, pomáhají překonávat problémy a nacházet, co zlepšit“.

CO PROJEKT PŘINESL LIDEM?

Ač byl projekt zaměřen „pouze“ na proškolení pracovníků jeho dopad byl daleko širší. Ve svém důsledku měl projekt vliv na:

- ✓ rozvoj organizace schopné pomáhat lidem s duševním onemocněním;
- ✓ zaměstnanost osob s duševním onemocněním;
- ✓ zvýšení jejich konkurenceschopnosti na trhu práce;
- ✓ zvýšení jejich kvality života;
- ✓ zvýšení soběstačnosti, motivace do práce i chuti do života pro tyto osoby;
- ✓ zlepšení zdravotního stavu nemocných.

¹ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

² Podmínku absolvování kvalifikačního kurzu je třeba splnit do 18 měsíců ode dne nástupu zaměstnance do zaměstnání. Do doby splnění této podmínky vykonává zaměstnanec činnost pracovníka v sociálních službách pod dohledem odborně způsobilého pracovníka v sociálních službách.

Školení zaměstnanců pro získání plné kvalifikace k práci na pozici pracovníka v sociálních službách

Příspěvní k plnohodnotnému životu zaměstnanců

Osoby s duševním onemocněním zaměstnané v organizaci DOTYK II získaly:

- ✓ novou kvalifikaci „pracovník v SS“;
- ✓ zaměstnání odpovídající specifiku jejich onemocnění (zkrácené úvazky, vyšší míra tolerance k pracovní neschopnosti apod.);
- ✓ praxi v oboru, ve kterém se vzdělaly;
- ✓ drobné zvýšení příjmů;
- ✓ zlepšení situace v osobním životě;
- ✓ zlepšení zdravotního stavu.

Zástupci osob z cílové skupiny popisují zlepšení osobního života a to díky:

- ✓ poskytnutému pravidelnému režimu;
- ✓ získání náhledu na svou vlastní nemoc díky komunikaci s klienty;
- ✓ získání nových přátel i navázání známostí;
- ✓ získání životní motivace, pocitu prospěšnosti pro společnost;
- ✓ získání chuti a energie do života;
- ✓ urovnání mezilidských vztahů;
- ✓ umožnění intenzivnějšího prožívání života díky odpovídající pracovní zátěži.

Zlepšení osobního života je úzce spjato také se zlepšením zdravotního stavu klientů. Obojí jim pak umožňuje plnohodnotnější zapojení do běžného života.

Vybudování fungující organizace, která pomáhá osobám s duševním onemocněním a tím uspoření finančních nákladů na léčbu psychicky nemocných

Organizace DOTYK II je díky projektu schopna kvalitně pomáhat lidem s duševním onemocněním poskytováním sociálních služeb kvalifikovanými pracovníky. Klientům služeb projekt prospívá díky poskytování služby v přirozeném

Někteří účastníci projektu (současní zaměstnanci DOTYKu) se dříve snažili najít zaměstnání, ale práce na plný úvazek v jiných organizacích pro ně byla velmi vyčerpávající. „Většinou jsem chodila z práce tak unavená, že jsem zbytek dne prospala. Vlastně jsem vůbec nežila,“ popisuje svou situaci před projektem jedna z pracovníků, která je nyní zaměstnána na částečný úvazek v DOTYKu. „Nyní mám více energie na vlastní život, mám přátele a znovu objevuji smysl života“, dodává.

Někteří účastníci popisují své zaměstnání spíše jako „činnost“, neberou ho ani jako povinnost, ale jako součást dne. Jsou rádi, že mohou pomáhat lidem, kteří jsou v podobné situaci jako oni sami, objevili díky této práci znovu chuť do života.

Všichni účastníci si svou novou situaci pochvalují – jeden z účastníků zvažuje „postavení se na vlastní nohy“ a opuštění domova rodičů, protože si našel (mj. díky nově nalezené sebedůvěře) přítelkyni, jiný se dokonce při návštěvách klientů seznámil se svou současnou manželkou.

prostředí a kvalifikovanými pracovníky, tedy lidmi, kteří mají sami zkušenosti s nemocí a pacientům více rozumí. Bylo potvrzeno, že pacienti se těmto pracovníkům také spíše otevrou a díky intenzivní a pravidelné podpoře se daří zlepšovat nebo stabilizovat jejich zdravotní stav.

Léčba pacientů se schizofrenií je velmi finančně náročná a zahrnuje nejen samotnou léčbu pacientů (přímé náklady na léky, hospitalizace, domácí a komunitní péče), ale také ztrátu práce-schopnosti pacientů. Z dalších nepřímých nákladů vyniká zatížení rodinných příslušníků. Dle vyjádření ošetřujících lékařů je díky péči organizace umožněno zlepšení zdravotního stavu pacientů, kteří díky tomu nevyžadují tolik medikace, a snižuje se u nich nutnost hospitalizace a navíc se zvyšuje možnost zapojení klientů do společnosti. Všechny výše uvedené dopady napomáhají ve výsledku snižování finančních nákladů na léčbu těchto pacientů, čímž umožňují uspořit veřejné finance.

.PŘEKÁŽKY

- ❖ Za překážku v dosahování ještě větších přínosů projektových aktivit může být považován zdravotní stav zaměstnanců, který způsobuje jejich vyšší absenci v zaměstnání. Toto je ovšem překážka, se kterou projekt již ze svého principu počítal, a její dopady na přínos projektu byly minimalizovány.